

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

Neodvisen dnevnik zastopajoč interese slovenskega delavstva.

THE ONLY SLOVENIAN DAILY
BETWEEN NEW YORK AND CHICAGO
THE BEST MEDIUM TO REACH 180.000
SLOVENIANS IN U. S. CANADA
AND SOUTH AMERICA.

"WE PLEDGE ALLEGIANCE TO OUR
FLAG AND TO THE REPUBLIC FOR
WHICH IT STANDS: ONE NATION INDI-
VISIBLE WITH LIBERTY AND JUSTICE
FOR ALL."

VOLUME IV.—LETO IV.

CLEVELAND, OHIO ČETRTEK (THURSDAY) APRIL 28th

St. 99. (No.)

Single Copy 3c.

Entered as Second Class Matter April 29th 1918, at the Post Office at Cleveland, O., under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

Posamezna številka 3c.

132 BILIJONOV MARK, SE GLASI NOVA ZAVEZNIŠKA ZAHTEVA.

TAKO SE GLASI FORMALNA ZAHTEVA, KI JO JE PREDLOŽILA ZAVEZNIŠKA REPARACIJSKA KOMISIJA V PARIZU NAČELNIKU NEMŠKE KOMISIJE ZA ODŠKODNINO. — FRANCOŠKI IMPERIJALISTI BI RADI UPRIZORILI POHOD NA BERLIN. — ZDRUŽENE DRŽAVE ČAKAJO ODGOVORA ZAVEZNIKOV.

PARIZ, 27. aprila. — (Edwin L. James.) Nocoj je zavezniška reparacijska komisija pozvala k sebi dr. von Oertzena, načelnika nemške komisije za odškodnino, ki je zavzel mesto Herr Bergmanna, in ga je uradno obvestila, koliko svoto da Nemčija dolguje zaveznikom za škodo, napravljeno za časa vojne.

Skupna svota, ki jo zahtevajo zavezniki od Nemčije, znaša 132 bilijonov zlatih mark, kar je toliko kot 33 bilijonov dolarjev. To je precej nižja svota, kot pa se je pričakovalo, da se jo zahtevalo od Nemčije.

Podrobnosti, kako da se je prišlo do določitve te svote, še niso znane, toda izročeni bodo nemški odškodninski komisiji jutri v pisanju.

PARIZ, 27. aprila. — (Associated Press.) — Današnja akcija odškodninske komisije je v soglasju z našo pogodbo, ki pravi, da mora reparacijska komisija do 1. maja 1921 naznaniti nemški vladi škodo, ki jo je utrpelo tekom vojne zavezniško prebivalstvo. Glasom pogodbe ima Nemčija prevzeti tozadevne obveznosti.

"Naprej na Berlin!"

Glasom zadaj pripravljenih načrtov bo okupacija doline Ruhr, ki se ima izvesti v pondeljek, prvi korak za pohod na Berlin.

Načrt francoskih imperijalistov je, da naj bi se v Berlinu vršila nova mirovna konferenca, na kateri bi zavezniški prisilili Nemece, da bi podpisali "berlinsko pogodbo," ki bi ne smela čisto nič dišati po znanih Wilsonovih 14 točkah ali po Ligi narodov.

Francoski imperijalisti zagovarjajo načrt, ker po njihovem mnenju versailleska pogodba ni dosti vredna, ker ji še manjka podpis Zedinjenih držav.

Francoski diplomatje, ki se ogrevajo za pohod na Berlin, gojijo nado, da bi se v Berlinu sklenilo tako pogodbo, da bi bila francoska meja prenešana ob reko Reno. Kot znano, smatra maršal Foch to mejo kot edino primerno za Francijo.

Ministrski predsednik Briand je danes sporočil poslaniku Jusserandu v Washingtonu, da prosi ameriško vlado, da naj nemških predlogov, ki se jih smatra absolutno nesprejemljivim, ne pošilja francoski vladi.

Obenem pa se je maršalu Fochu naročilo, da pripravi vse potrebno za pohod v okraj Ruhr, ki se ima pričeti v pondeljek zjutraj, ko bo 100.000 francoskih vojakov ustvarilo bajonetni kordon okrog enega najbogatejših industrijskih okrožij v vsej Evropi.

Istočasno se deluje na načrtih za okupacijo Frankfurt in za blokadiranje Hamburga in Bremena.

Koliko vojaških čet se bo za to potrebovalo, je sedaj še nemogoče reči. Ako pride do kakih nemirov, tedaj namerava generalni štab nastaviti vojaško posadko v vsako nemško vas v zasedenem okraju.

Berlin čaka Hardingovega odgovora.

BERLIN, 27. aprila. — V debati, ki se je razvila z ozirom na včerajšnjo izjavo zunanjega ministra Simonsa, je poslanec Riesser v imenu klerikalcev izjavil, da s teškim srcem izraža svoje odobravanje vladnega prizadevanja, da pridobi predsednika Hardinga za posredovanje med zavezniki in Nemčijo, ki bi dovedlo do svetovnega miru in neoviranega svetovnega razvoja.

"Predlogi, ki se jih je odposlalo v Washington vsebujejo za nas sicer grozovite reči za bodočnost," je dejal Riesser, "toda nemški narod je pripravljen izpolniti vse, kar je v njegovi moči. Ako pa se ta poizkus ponesreči, tedaj bo v zgodovini ostalo zapisano, da je Nemčija storila vse, kaj je v njeni moči, da doseže mir za izčrpani in upustošeni svet."

Vladnemu postopanju nasprotni so samo nacionalisti in Pan-Germanci. Ameriška vlada čaka odgovora.

WASHINGTON, 27. aprila. — Ameriška vlada do nocoj ni prejela še nikakega sporočila od katerikoli izmed zavezniških vlad, kakšno stališče da bodo zavzele napram najnovejšim nemškim odškodninskim predlogom. Zato ni vlada pripravila še nikakega odgovora na nemško noto.

40 let ječe za varstvo privatne lastnine.

Washington, 24. aprila. — (Federated Press.) — Stirideset let zapora ali \$50.000 globe, ali pa oboje! To je kazen, katero se bi lahko naložilo za dajanje poguma "nepostavnega" oškodovanja javne ali privatne lastnine v splošnem pomenu besede kot tudi za vsak poseben slučaj, ako bo sprejeta predloga senatorja Poindexterja, katere namen je, "varovati lastnino, procese in zastopstva vlade Zdrženih držav pred anarhijo in boljševidizmom."

Tako je dobesedno rečeno v predlogi.

Prečitajte navedene besede, potem pa si pokličite v spomin odločitev najvišjega sodišča proti unijskim mašinistom v Duplex slučaju, in spoznali boste, da je to ena najstrupenejših protidelavskih predlog, kar so jih še skuhalih fanatični nasprotniki organiziranega delavstva v tej državi. Čisto dobro se prilaga sliki represije, h kateri spadajo banke, železniške korporacije, U. S. jeklarska korporacija in stara garda republikanskih politikov.

To ni Poindexterova protištrajkovna predloga, temveč njen dvojček. Prva bo morda poražena radi svojega očividnega namena, toda druga pa bo morda prišla živa skozi kongres pod pretežno narodne samoobrambe.

Glasom odločitve najvišjega sodišča v Duplex slučaju je na primer postalo nepostavno za člane strojevodniške in kurjaške unije v Montani, če bi prenehali z delom, da pomagajo štrajku, ki so ga napovedali člani njihove lastne organizacije v drugi državi. Ako bi prenehali z delom radi spora, povzročena izven Montane, bi to povzročilo škodo na tovaru in na železniški opremi in po razlagi najvišjega sodišča bi bilo to protipostavno.

V predlogi se še posebno poudarja, da se tako dejanje smatra enako kaznjivo, pa naj bi se podvzelo iz političnega, industrijskega, socialnega ali ekonomskega vzroka.

J. B. Davis, zakonodajni zastopnik za mednarodno unijo izdelovalcev parnih kotlov, opozarja na dejstvo, da je ta predloga sestavljena z očividnim namenom, da se omogoče postavno nastopanje proti štrajkarjem, da se jih lahko pomeče v ječe, in da služi kot orožje v velikem napadu na 5.000.000 organiziranih delavcev, kadar se zanj pripravijo sile organiziranega kapitala.

Tretja točka predloge tudi pravi, da vsaka zveza, organizacija ali korporacija, katere namen je doseči kake vrste vladno, socialno, industrijsko ali ekonomsko izpremembo v Zdrženih državah potem nepostavnega posredovanja fizične sile, ali ki priporoča ali brani uporabo sile ali nasilnosti, grozi s fizično škodo osebam ali lastnini za dosega take izpremembe, se smatra nepostavnim, in vsi uradniki, člani, zastopniki, ali zagovorniki, ki vedo njih pomen, se imajo kaznovati z desetletno ječo in globo \$30.000. Tudi lastnike prostora, v katerih bi se nahajale take organizacije, doleti slična kazen.

Končno določa predloga, da se ima obsoditi na smrt vsaka oseba, ki se jo spozna krivim direktno ali indirektno kakega dejanja, prepovedanega v tej predlogi, in ki bi dovedel do smrti kake druge osebe. Na tak način bi se lahko obsodilo na smrt ujnijske uradnike, če bi bila tekom

Poziv mednarodne delavsko-strokovne zveze.

Amsterdam, 24. aprila. — Mednarodna zveza strokovnih delavskih organizacij je izdala poziv na delavce vseh narodov, da napravijo 1. maj za začetno točko aktivnega dela, da se doseže vresničenje onih zahtev, katere je sprejel mednarodni kongres delavskih unij, ki se je vršil meseca novembra 1920 v Londonu.

Med temi se nahajajo zahteve za socializacijo zemlje in produkcijskih sredstev, za vsiljenje resolucij, sprejetih na mednarodni konferenci v Washingtonu, za preprečitev brezposelnosti potom primerne razdelitve surovin in za vzdržanje svetovnega miru in boja proti militarizmu.

Manifest federacije se glasi: "Tekom zadnjih 30 let so se zbirali delavci na dan prvega maja, da dajo izraza duhu solidarnosti v svojih vrstah, da pregledajo svoje vedno naraščajoče vrste in da pustijo odmevati svoj vedno močnejši bojni klic.

"To leto mora biti demonstracija delavstva močnejša kot kdaj prej! Reakcija je dvignila svojo glavo po vseh deželah drzovitejšje kot kdaj prej. Upornost buržvazije proti pravičnim zahtevam delavstva stalno narašča. Prosekucije, katerim so podrejeni od strani svojih vlad razredno zavedni delavci, postajajo vedno hušje, in prizadevanje visoke finance, da spravijo vlade pod svojo kontrolo, so vedno večja.

"Treba se nam je samo spomniti grozodejstev, vprizorjenih napram našim tovarišem na Madžarskem, Finskem, Španskem itd. Treba se nam je spomniti samo na sedanjo reakcijo, ki jo je opaziti v vsaki državi z ozirom na socialne reforme, posebej še z ozirom na skrajšane delavne ure. Treba nam je opozoriti samo na obtavljanje vodij Lige narodov z ozirom na efektivno rešitev ekonomskih vprašanj Evrope potom izmenjave ali izboljšanja distribucije surovin. Kaj je mari tem gospodom, če bo njih brezskrbnost vsepovsod prispevala k nezaposelnosti, in kot posledica povzročala pomankanje in revščino med delavstvom?"

"Mesto da bi se borili proti nezaposelnosti čim hitreje in uspešneje, pa ti gospodje povzročajo na primer brezposelnost med rudarji Anglije, Francije in Belgije s tem, da so prisilili nemške rudarje, da morejo delati preko določenih ur.

"Treba se nam je spomniti samo na prizadevanja buržvazije proti socializaciji sredstev in produkcije. Zato vas pozivljamo, da napravite 1. maj začetno točko za aktivno delo za dosego onih zahtev, ki jih je sprejel londonski kongres."

H koncu je rečeno, da se metodo propagande in način demonstracije prepuča delavskim organizacijam vsake posamezne države, ki najbolje poznajo svoj domači položaj.

— Nesreča. Petinšestdesetletna Mrs. Ana Brabec je včeraj na svojem domu, 4220 Trumbull ave topila mast, ki se ji je užgala. Ko je skušala ogenj pogasiti, so se plameni oprli njene obleke, in je zadobila silno hude opekline po obrazu in rokah. Nahaja se v St. Alexis bolnišnici.

kakih štrajkovnih nemirov ubita kaka oseba.

Pomoč za bivše vojake.

Washington, 27. aprila. — Demokrati senator David I. Walsh iz Massachusetts je danes ostro kritiziral vlado vsled njene zanemarjanja daljnosti napram bivšim vojakom z ozirom na bolniško oskrbo, izplačevanje odškodnine, poučevanja za razna dela in zavarovanja.

Walsh je dejal, da je izvajanje zakonov, ki določajo pomoč za pohabljenе vojake, od strani vlade naravnost nevrjetno. Dejal je, da v številnih slučajih v vojaških bolnišnicah vladajo silno nesanitarnе razmere, in da nimajo na razpolago dovolj zdravniških moči.

Walsh je stavil tudi več priporočil za pomoč bivšim vojakom in sicer: da se prekličje zakon, glasom katerega ne dobi nobene odškodnine vojak, ki je postal nezmožen za delo šele eno leto po prestani vojaški službi; da se prekličje zakon, ki določa, da pet let po premirju ne bo mogel noben bivši vojak vložiti prošnje za odškodnino; da se prekličje zakon, glasom katerega morajo bivši vojaki dokazati, da je jetika ali kaka druga bolezen poslednica njihovega službovanja v armadi; da se izplača vse vojne odškodnine v treh obsekih, mesto v 240-mesečnih izplačilih.

REVŠČINA NEMŠKIH RUDARJEV.

Essen, Nemčija. — Eden izmed zdravnikov rudarske organizacije v Bochumu izjavlja, da šestdeset procentov nemških žena in sester rudarjev, ki pridejo k njemu po zdravniško pomoč, nima nikake spodnje obleke, ali pa take cunje, da jih je sram priti k zdravniku. Slična poročila prihajajo tudi iz Berlina in drugod. Delavci si ob nedeljah pripnejo ovratnike in bele oprsnike, toda spodnje perila imajo jako malo. Večina delavskih družin je danes brez vsake posteljne opreme.

— Čikaški banditi prijeti. Včeraj zjutraj je aretirala policija tri moške, katere ima na sumu, da so banditi iz Chicage. Nekoliko kasneje je bila prijeta tudi neka ženska, ki je žena enega izmed aretiranih. Čikaške policijske oblasti so o aretaciji obveščene in prijete se bo skušalo pripraviti do tega da priznajo, za katere rope, ki so bili zadnje čase uprizorjeni v Chicagi, so odgovorni. Pri moških, ki so bili za časa aretacije v neki hiši na Superior ave. med 12 in 17 cesto, je debela policija tri revolverje. Eden izmed njih je bajje oropal v Chicagi 63 oseb.

— Stavbinski delodajalci nameravajo znižati plače delavcem povprečno za 20 odstotkov. Enkrat do pondeljka mora priti med njimi in delavskim koncilom do sporazuma glede plač, ki bodo veljavno po prvem maju, ker drugače bo brez dvoma prišlo do štrajka.

— V stanovanje Matthew Lehr na 2133 Reyburn Rd., Cleveland Heights, so prišli tatje in odnesli preprog in zlatnine v vrednosti \$781. Tatje, ki so vdrl v lekarno Z. W. Jobylamskija na 3240 Superior ave. so odnesli en galon žganja, \$80 cigaret in \$37 v govinu. Mrs. Mabel Cole pa je bila ukradena iz stanovanja na 6801 Euclid ave. kožuha s suk-nja vredna \$150.

POLOŽAJ V ITALIJI.

RIM, Italija, 26. marca. — (Piše Marion Lucas.) Oboroženi vojaki so stali na obeh straneh ozke ulice del Seminario, v kateri se nahaja glavni stan italijanske socialistične stranke, ko sem šel tjakaj, da govorim s tajnikom stranke, Giovannijem Bacci. Dva vojaka sta stala ob vходу v poslopje. Masivna dvojna vrata glavnega urada so bila zaprta in zarigljana. Odprta je bila samo majhna odprtina, da se je moglo videti vse obiskovalce, predno se jih je spustilo v notranjščino.

Na koncu ulice, vodeče proti Parthenonu, so bili zbrani oddelki kraljevih gard. Na drugem koncu je bila nastavljena stotnja kavalerije, ki je tudi pričakovala napada fašistov.

Knjižarna v pritličju poslopja, v kateri se nahaja glavni stan socialistične stranke, je bila zaprta. Tu se je prodajalo propagandistično literaturo stranke. Močni železni drogovi varujejo teška vrata, kajti dragocene knjižarne so često predmet fašistovskih napadov.

Danes je vihrala italijanska zastava z vsakega poslopja v Rimu, kajti tako so odredili fašisti, da demonstrirajo proti bombni eksploziji v Milanu, kjer je bilo 17 oseb ubitih in 200 poškodovanih. Socialistični glavni urad pa ni razvil narodne zastave.

Danes zjutraj je bilo na urad poslano svarilo, da ako se ne razobesi zastave, tedaj bodo fašisti koncem svoje demonstracije vprizorili nanj svoj napad. Demonstracija je bila določena za 4:30 popoldne. Jaz sem hitel k uradu ob 5. uri popoldne, kajti pričakoval sem, da se bo napad skušalo uprizoriti najbrže okrog pol šeste.

Celotni štab, vštevisi tajnika stranke, so mirno sedeli ob svojih mizah in delali, kot da ni v zraku ničesar nepričakovanega, toda navzlic tej zunanji mirnosti je bilo občutiti kot da se pričakuje nekaj nenavadnega.

Skozi odprtino v vratih me je pogledal eden izmed osebja, ki me je poznal in me je spustil notri. Vrata so bila utrjena še s posebnimi zatikami in zavirami. Zdelo se je, da so tako močna, da bi lahko vzdržala pravcati napad. Bilo je teško verjeti, da se to ne dogaja v srednjem veku, ko so se miroljubni državljani morali zavarovati pred civilnimi vojami.

"Vojaki, ki ste jih videli na ulici in ob naših vratih obrazložujejo našo politično pozicijo," je dejal Bacci v svojem uradu, nahajajočem se v notranjščini urada. "Mi ne verujemo v nasilje, temveč v mirno, legalno politično akcijo. Mi nadaljujemo mirno z našim vzgojevalnim programom potom izobrazbe. Vojaki so bili danes poslani semkaj, ker vlada priznava, da smo mirna, legalna organizacija. Krona je pripravljena dokazati svoje spoštovanje za našo organizacijo s tem, da nas varuje pred fašisti.

"Na nesrečo se nahajamo danes v zelo sitnem položaju. Ako ravno smo bili vedno miroljubni, smo zdaj predmet neprestanih napadov tako tukaj kot po drugih italijanskih mestih. Mi nismo pripravili naših članov za kampanjo nasilnosti, in nikdar nismo smatrali revolucije kot nekaj bližnjega. Delavci niso niti oboroženi niti pripravljani za vjevanje, toda navzlic temu smo dobesedno prisiljeni, da se bojujemo za svoje varstvo.

"Danes se socialiste širom I-

talije ogroža, napada in pobija. Fašisti ne le ubijajo, temveč tudi uničujejo lastnino. Oni nikdar ne napadajo močno obiskanih delov mesta, temveč mesto tega gredo nad dom kakega socialista, in ne napadejo samo njega, temveč mu zažgo tudi hišo. Mi ne nosimo revolverjev, pušk ali bomb za našo obrambo, kajti v Italiji je postavnim potom zabranjeno nositi orožje. Voditeljem socialistične stranke je jako teško svetovati svojih članom, kaj da naj napravijo. Mi upamo, da bomo ustavili fašistovske napade s tem, da jih ne bomo vračali.

"15. marca je socialistična stranka v Avantiju objavila manifest, v katerem se priporoča, da se fašistovskih napadov ne vrača, ako ni to potrebno za obrambo. V tem manifestu je rečeno: "Nasilnost vedno povzroča novo nasilnost; kri vedno povzroča nadaljno prelivanje krvi. Predno pride revolucija bo še dovolj časa za nasilje." Včeraj je generalna delavska federacija objavila drug manifest, v katerem se istotako odsvetuje uporabo nepotrebne sile proti fašistom. Mi verujemo edinole v obrambo naših življenj."

"Kaj je po vašem mnenju prinesel razdor v socialistično stran ko?" sem ga vprašal.

"Komunisti so bili večni povzročitelji sporov v stranki," je odgovoril Bacci. "Vedno so verovali v direktno akcijo in v bližnjo revolucijo. Vedno so napovedovali, da revolucije pride danes zjutraj, popoldne ali pa jutri. Socialistom pa revolucija ni bila toliko v mislih kot splošna izobrazba ljudstva. Komunisti so popolnoma različni, zato je samo naravno, da so se naveličali počasnih socializmov, ker so bili v svoji nepotrpežljivosti prepričani, da se na tak način ne da ničesar doseči.

"Nekateri komunisti so socialiste tudi dolžili, da gojijo nade, da postanejo ministri.

"Za časa kongresa socialistične stranke, ki se je vršil v Leghornu pretekli januar, se je zdelo, da je vse na strani komunistov. Toda mirno delo, ki ga vrši socialistična stranka izza kongresa, ima za posledico, da stranka hitro raste in sicer na račun komunistov. V številnih krajih se je akcije komunističnih delegatov zavrnilo, in vse te krajevne organizacije so ostale v stranki."

"Ali se bodo komunisti vdeležili prihodnjih volitev?" sem vprašal.

"Možno je, da se celo socialistična stranka ne bo vdeležila prihodnjih volitev," je odvrnil Bacci. "Volitve bodo krvave. Socialiste se bo napadalo po mestih in trgih širom dežele. Fašisti so že pripravljene za svoje delo tekom volilne kampanje. Eksekutivni odbor socialistične stranke ne ve, kaj bi napravil. O tem se posvetujemo vsak dan s socialističnimi državnimi poslanci. Prišlo ni še no nobene odločitve, toda misli se tudi na to, da bi se socialisti kot protest proti nasilnosti sploh ne vdeležili volitev. Gotovo je, da bi se v slučaju, da se vdeležijo volitev, napadlo gotove poznane socialiste, ali pa celo ubilo, še predno bi prišli na volišče. Dosedaj se še nismo odločili, kakšno pot naj zavzamemo.

"Ako bodo komunisti morda pri prihodnjih volitvah napredovali na račun socialistov?" sem vprašal.

(Nadaljevanje na 2. strani)

"Enakopravnost"

IZHAJA VSAK DAN IZVEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV
ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Owned and Published by
THE AMERICAN-JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
Business Place of the Incorporation. 6418 ST. CLAIR AVE.

SUBSCRIPTION RATES:
By Carrier ..... 1 year \$5.50, 6 mo. \$3.00, 3 mo. \$2.00
Cleveland, Collinwood, Newburgh by mail..... 1 year \$6.00, 6 mo. \$3.50
3 mo. \$2.00.
United States ..... 1 year \$4.50, 6 mo. \$2.75, 3 mo. \$2.00
Europe and Canada ..... 1 year \$7.00, 6 mo. \$4.00
3 mo. \$2.00.
POSAMEZNA ŠTEVILKA 3c SINGLE COPY 3c

Lastine in izdaja za
Ameriško-Jugoslavanska Tiskovna Družba.
6418 ST. CLAIR AVE. Princeton 551. 6418 ST. CLAIR AVE.
Za vsebino oglasov n' odgovorno ne uredništvo, ne upravništvo.
CLEVELAND, OHIO ČETRTEK (THURSDAY) APRIL 28th

Clevelandske novice.

— **Krivopriševnik pred poroto.** Sedaj čaka obsodbe je dvanajst oseb, ki so krivo pričale pri drugi obravnavi vrhovnega mestnega sodnika William McGannona. Prvi izmed teh bo sojen James McCaffery in je bil večerj že postavljen pred sodnika. Takrat ko je Miss Neely, glavna pričica proti McGannonu, izpričevala, da je bila ob časa umora v bližini in da je videla, kakor je McGannon ustrelil Kagyja, je McCaffery nastopil proti njej in je izjavil, da jo je ob tistem času vozil v avtomobilu milje proč od kraja, kjer se je izvršil umor. Kasneje pa, ko je bil aretiran neki Morris Nathan, ker je prejel ukradeni blago, in je McCaffery izpričal v njegovo obrambo, je dejal, da je bil pri Nathanu na njegovem domu na zapadni strani mesta ravno tedaj, ko je preje izpričeval da je vozil Miss Neely po vzhodni strani mesta. Njegovo izpričevanje pri dveh različnih obravnavah si je prišlo v nasprotje in prišlo je na dan, da je krivo prisegel. Med ostalimi, ki še čakajo obravnave, sta tudi dva poročevalca tukajšnjega dnevnika "The Cleveland News."

— **Citatelje opozarjamo** na oglase v današnji izdajo, in da ob vsaki priliki kupujete pri trgovcih, ki oglašajo v našem in vašem listu.

— **Prevara.** Ničesar človeka na svetu tolikokrat ne prevara kot vreme. Vremenski prerok Emery nam danes slovesno zatruje, da bomo imeli ta teden še precej dežja in tudi nekoliko mraza. Vsem trgovcem, ki so možkim po oknih že slavnike pokazali, pa svetuje, da jih hitro nadomestijo z dežnimi plašči in marekami.

— **VSE "ZAVEDNE SLOVENKE"** so pozvane, da pridejo jutri zvečer t. j. 29. aprila v S. N. Dom točno ob pol osmi uri zvečer. Sestanek je velike važnosti, torej naj nobena ne izostane.

— **Je napovedal lastno smrt.** "Danes bom umrl", je rekel večeraj Viktor Fialkowski, 1418 E. 101. St. svoji hišni gospodnji Mrs. Mary Cooney. In res, komaj je minulo dve uri, in že se je zgrudil mrtev na tla ko si je ravno pripeljal ovrtačnik. Zdravniki pravijo, da je umrl za srčno napako.

— **Če imate avtomobil veste** dobro, da ga je treba včasih kaj popraviti. V vsakem takem slučaju njegovi stariši naturalizirani državljani. — Kmalu bodo začeli amerikanizirati Indijance.

V Kansasu ima neki kmet 24 otrok. Zdaj se ne ve, ali bo v imenu malih in zatiranih narodov poslal zastopstvo na konferenco Lige narodov, ali bo pustil, da ga eventualno zastopajo Združene države.

čaji se obrnete lahko na vašega lastnega rojaka Anton Novaka, ki ima svojo moderno urejeno po pravljalnico avtomobilov na 6013 St. Clair ave.

— **Pogreša se že od 8. aprila.** Mrs. Sadie Miška, stanujoča na 1526 E. 33. St., stara 24 let, visoka pet čevljev in sedem palcev, tehta 140 funtov, svetle polti, in temnih las. Nosila je plavo obleko, temen klobuk in čevlje. Ko je izginila, je imela s seboj tudi svoja dva otroka, ened star 6 let, drugi pa 4.

— **Za razpoko toži** Mrs. Mary T. Bardons, ki je že tretja žena milijonarja Bardona, ki je član firme Bardon and Oliver. Mož je star 60 let, ona pa 46. Prvi, da je morala sama pomivati okna v stanovanju, in da ji ni dal vsak mesec več kot \$150 za osebne izdatke, akoravno znašajo njegovi dohodki \$100.000 na leto. V tožbi zahteva \$700 mesečnega alimonija.

— **Citatelje opozarjamo** na oglase v današnji izdajo, in da ob vsaki priliki kupujete pri trgovcih, ki oglašajo v našem in vašem listu.

Iz slov. naselbin.

Raton, N. Mex. — Dne 2. aprila v zakonski jarem rojak Louis Šinkovec z gđc. Ana Prijatelj. Pričetek očetni se je vršil v tukajšnji naselbini in končala pa je v 40 milj oddaljeni naselbini Davson, N. Mex., kjer je bilo pa vse prebivalstvo nekako potrto in žalostno. Par dni preje so namreč obiskali naselbino prohibicionistični uradniki in očistili vso naselbino "grešne pijače," grešnike — 13 po številu — so pa postavili pod poročstvo od tisoč do dva tisoč dolarjev.

Lorain, O. — Civilno sta bila poročena tukaj Frank Rupnik, tajnik dr. "Bled" in gđc. Georgina Hatelič. To je prvi slov. par v tej naselbini, ki se je dal civilno poročiti.

Wampum, Pa. — Tu je umrl Antno Dobič, doma iz vasi Obrov na Pri morskem, v starosti 27 let. Tukaj zapuščala soprogo in tri nedorasle otroke; najmlajši je star 5 mesecev. Umrl je 12. aprila zjutraj v bolnišnici sv. Elizabete v Youngstown, O.

POLOŽAJ V ITALIJI.

Natjačevanje iz 1. strani.

"Oni, ki položaj gledajo s pesimističnega stališča, so mnenja, da bomo socialisti izgubili 40 poslancev od onih 136, ki jih imamo sedaj v parlamentu, in da se bo število komunističnih, ki štejejo zdaj 19, zvišalo na 30 ali 43. Toda jaz sem optimist, in ne verujem v ta črna prorokovanja. Jaz čutim, da bodo številni socialisti, ki so bili prisiljeni k molku pred divjanjem fašistov, na volilni dan prišli na dan ter se poslužili prilike, da glasujejo za socialiste.

"Socialisti kontrolirajo danes v Italiji okrog 3,000 občin. Tudi več večjih mest kot Milan, Bologna in Alessandria imajo socialistično mestno vlado. Pred zadnjimi volitvami v septembru je bilo v Italiji samo 300 do 400 socialističnih občin."

Giovanni Bacci je že precej star mož, toda še vedno poln življenja. Brada in lasje so mu oviseli, toda njegov obraz je še mlad in njegove oči imajo izraz izredno delavnega duha. V socialistični stranki je že 20 let. Stranki se je pridružil, ko je bil socialisti, sindikalisti in anarhisti še vsi skupaj, in je bil pričar, ko je prišlo do ločitve. Sedaj je tajnik stranke, ki bo pred koncem leta imela preko 200,000 članov.

Iz stare domovine.

Penzije ljudskošolskih učiteljev so tako borne, da dotičniki ob njih ne morejo ne živeti ne umreti. Novopečen učitelj ali učiteljica ima nad 1000 K. na mesec več, kakor upokojen starček, ki je vse svoje moči izžepal v sestranskem delu za šolo in narod. Ali ni to črna nevaležnost, pravi pravcati škandal! Zadnji čas bi bil, da se penzije učiteljskih upokojencev vsaj zenačijo s plačami aktivnih učiteljev. Društvo učiteljskih upokojencev bi moralo na pristojnem mestu zahtevati, da se jim zviša pokojnina. Torej društvo učiteljskih upokojencev: Hič Rhodus, hič salta!

Draginja. — Tovarna Jos. R. Reich v Ljubljani je računala neki stranki za pranje in svetlokanje 1 para zapestnic 2.70 K, za 1 dvojnati ovrtačnik 2.30 K, za 1 stoječ ovrtačnik 1.70; posebe vredico 1 K. poštnine 20 kron (seveda za 36 kosov). Ali ni to že paviranje cen?!

Pesem brezposelnih. — Ponoči službojuči stražnik je zalotil v neki šupi zarita globoko v seno dva mlada človeka z žuljevimi rokama

mi. "Kaj delata tu?" "Kaj? Spi-va, ker druga nimava kvartir-ja!" "Aha! Hm! Brez stalnega bivališča!" "Kaj sta?" "Delavca." Stražnik je namrdnil svoj službeni obraz v uradnoresno gubno ter nadaljeval: "Kaj delata?" Mlada človeka mu vagabundovsko veselo odgovorita: "Danes tukaj, jutri tam!" Zopet dvomljiv in sumljiv odgovor. V imenu postave ju je odgnal na policijo. Tam zopet ista vprašanja, a tudi isti odgovori: "Danes tukaj, jutri tam!" Ker nista mogla dokazati stalnega dela in ker sta spala brez sredstev v šupi, sta morala oditi v zapore, kjer imata toplo stanovanje, trdo slamnjačo in hrano — vse to brezplačno.

Popadljiv pes. — Josipa Mesnerja, učenca 1. razreda ljudske šole je popadel pes trgoveca Franca Medice.

Poneverbe. — Ko se je ob spomladnem solncu šetala na Gradu, je Alb. Založnik, mlado deklo prijel policijski detektiv, Kmalu so potem dognali, da ima Albinca Založnik težko vest. Pred tedni je poneverila svoji gospodinjji dr. Vidmarjevi v Pražakovi ulici 400 K. denarja, ki ga ji je bila gospodinja izročila, naj gre na trg, a se s trga ni več vrnila. Mesto na solčni Grad je mlada Albinca morala oditi v hladne, umračne zapore deželnega sodišča.

Pretep. — Velikonočni ponedeljek na Gorenjskem brez pretepa in poboja ni mogoče. V Senčurju pri Kranju so se na ta dan pomoči fantje stekli. V tepežu je bil težko v trebuh zaklan 31 letni posestnik France Kralj. Prepeljali so ga v Ljubljano v bolnišnico.

Grile je hotel pregnati. — V ljubljanski mestni plinarni je bil zaposlen Alojzij Pečjak — samo nekaj dni. Izmaknil je nekaj katrana. Zasačili so ga in vodstvo plinarne ga je takoj izročilo policiji. Na policiji je Pečjak odkrito priznal: "Res je! Ukral sem v plinarni kakega pol litra katrana, da bi z njim na svojem stanovanju pregnal — grile. Imam mnogo grilov!" Pečjak je moral oditi za grile v — zapore.

Ženske suknje.

Obleke z žeketom, cele obleke — krila (kiklje) bluze, predpasnik, vso spodnjo obleko in vse vrste drugo blago, katero je samo najboljšo vrste, dobite sedaj pri meni po posebno znižanih cenah.

BENO B. LEUSTIG
6424 St. Clair Ave.

Francoski imperijalistični načrt.

Neki ameriški časnikarski poročevalec, ki se nahaja v Parizu je pred kratkim napisal poročilo, v katerem podaje precej zanimivo naziranje, ki ga gojijo francoski kapitalisti z ozirom na osvojitve nemške industrije. Ta misel izraža pol-uradni "Temps" na sledeči način: "Povsem legitimno in pametno bi bilo, da bi zavezniki, napram katerim Nemčija neprestano toži o svojem budgetnem deficitu, iskali garancije in dohodke med onimi privatnimi industrijami, ki oskrbljujejo Nemčijo z njenimi največjimi bogastvi, da bi naprimer zahtevali večino delnic pri velikih kovinarskih, rudarskih in drugih podjetjih. Zavezniki bi docela lahko izgrajevali vseh odločen vpliv v onih državah in podjetjih, ki so posebno pripravna za transformiranje v vojne industrije."

Govori se, da je Nemčija pripravljena ponuditi 40-procentno lastništvo v celotni nemški industriji, da pa Francozi hočejo, da dobijo kontrolo. Če se reče, da to želi "Francija", se seveda pri tem misli na francoske kapitaliste in bankirje, in vladna podpora tega predloga pa pomeni, da bo vlada, ako treba služila za orodje pri izvršitvi takega ropa.

Opozarja se, da bi izvršitev takega načrta dala na razpolago francoskemu vladajočemu razredu največje arzenale in vojne tovarne na svetu. Z drugimi besedami: ta program vsebuje vojaško kot tudi ekonomsko vrednost za francoske imperijaliste. Viri vojaške moči, ki so služili starim nemškim militaristom, bi bili na razpolago francoskemu imperijalizmu, ki ima željo, da igra vlogo francoskega žandarja.

Francoski kapitalizem se obrača na Združene države, da ga te podpirajo v njegovih ambicijah napram Nemčiji. Pravi, da se boji povratka starega nemškega militarizma, medtem ko bi izpolnitev njegovega programa imel za posledico tri važne reči:

Nemci bi bili docela nezmožni voditi trgovsko kompeticijo; plen francoskih bankirjev bi se neizmerno povečal; francoski imperijalisti bi dobili v roke sredstva za razvoj najmočnejšega vojaškega ustroja v Evropi.

Dozdaj se je vsakega, ki je rojen v Združenih državah, smatralo za državljana brez nadaljnjih ceremonij. Neki demokratični kongresman iz Kalifornije pa je izrazil željo, da bi se konstitucijo v toliko izpremenilo, da bi ne mogel postati državljan nihče, ako niso tudi

ŽRTVA LJUBOSUMNOSTI

NOVELA.
Spisal dr. Stojan.

Tako je govorila stara mati svojeji vnučkinji, potem pa poslala njo samo v cerkev in na mirovdvor.

Lepo je okinčala Grozdanka isto popoldne grob svoje matere. Iskreno je molilo dekletce za svojo mamicco, katere ni nikdar poznalo niti videlo. Saj se ni Grozdanka nikakor ne spominjala svoje drage matere, ki je nekdanj tako iskreno in goreče ljubila in pestovala svoje dete. Danes se je čutila deklica prvokrat zapuščena brez matere, brez očeta. Osamljena je na svetu kakor največja sirota. Le edina stara mamica je še živa, a tudi ona je bode v kratkem zapustila . . . In kaj bode z njo potem? . . . Ona ostane sama na svetu, čisto sama, kakor nežna rožica na katero je pozabil brezskrbni vrtinar, a po noči je prišel hud vihar, izruval jo in odnesel v daljno nepoznato deželo, od koder se ne vrne nikdar več!

Tako premišljuje pa se vlijejo deklici potoki drobnih solza po lici, ona se skloni kleče, povesti glavno ter joče bridko za svojo materjo in za svojim očetom.

"Oh, ko bi le še vedela za očetov grob! Kaj bi dala, ko bi mogla tudi še njihov grob okinčati, pokleknoti nanj in ga močiti s svojimi solzami . . . Šli so daleč po svetu, zapustili so mene in svoj dom, in ni jih več nazaj. Gotovo jih že krije hladna zemlja, in Bog ve, ali jim je kdo položil danes cvetlico na grob ali prižgal na njem svetlo lučico!"

Zopet je Grozdanka globoko vzdihnila in iskreno molila, da si uteši srce in dušo. Nato pa jame z nova premišljevati, ali so njeni stariši srečni na onem svetu in ali molijo, gledajoči iz nebes, za njo — siroto pri očetu nebeskem. Dekletce privzdigne glavico, pogleda

na nebo, in res nebeske zvezdice so že migljale na nebu ter gledale milo in ljubko na njo vzdihujočo sirotico.

Zdaj je stoprav zapazila, da se je bil storil mrak in da so se že svetle zvezdice prižigale na nebu. Nevede bilo se je dekle predložo zakasnilo. Zatorej hitro vstane, poljubi križ, ki je kincal materin grob, in nato se loči od drugega jej mesta. Žive duše ni bilo videti več na mirovdvoru; in tedaj jame deklico obhajati strah na samotnem mrtvem krajju, in tem bolj se ona podviza. Prišedši do izhoda, pa se še enkrat ozre na pokopališče, a glej, tamle je bil nekdo še videti. V dolgo, temno haljo zavita možka podoba je na ravnost korakala proti onemu grobu, kjer je baš nekoliko prej ona sama molila.

"Hvala Bogu, da je le še nekdo na mirovdvoru," tolaži se deklica. "Ta človek je gotovo iz sosedščine doma. Zakaj bi pa bil ravno ob grobu moje matere obstal? — Tukaj pri izhodu hočem počakati nanj. Grevca vsaj lahko nekaj časa skupaj, in tedaj me ne bo strah in groza obhajala."

Vestno je gledala Grozdanka, kaj dela ta prikazen na grobu. In sedaj je videlo dekletce, kako je ta človek — zdelo se jej je, da je možki — vzel izpod halje velik, krasen venec ter ga položil na grob njene matere. Nato pa je pokleknil in molil.

Tesno je že prihajalo deklici, meneč, da ne bode več moža z mirovdvora, in ona bi morala potem v temi hoditi sama domu. Ali k sreči mož vstane naposled ter pride k izhodu, a Grozdanka spozna v njem — grajščaka Pontonija.

Prav srčno se je razveselila deklica ugledavši znane gospoda. Dobro je vedela, da jej grajščak nič hudega ne stori. Saj jej vselej, kadar jo vidi, kaj dobrega podari. Sedaj dobi nekaj sladkega, sedaj lepo podobico, drugokrat zopet kak križec od njega. In ko se je bila z njim sešla pred eni mletom v logu, kjer je on lovil, vzela je bil seboj na svojo grajščino, in ondi jej je razkazoval, kar njegov grad premore. Vse podobe, velike in majhne, vso srebernino in zlatnino, katero shranjuje od

starega svojega očeta, vse prostore, lepo okrašene dvorane in sobane videla je ondi naša Grozdanka. In naposled se jej celo pokaže železnega viteza. Ali tega se je dekle hudo prestrašilo, ko zarožlja s svojo bojno opravo in orožjem, a grajščak jo tedaj ujame v naročje, pritisne na svoje srce ter — poljubi v lice. Dekle pa se mu iztrga siloma iz rok in zbeži kakor srna iz njegovega gradu.

Dolgo je gledal Vekoslav za njo ter vzdihnil globoko. V teh trenutkih pa se spomni Grozdankine matere, lepe Vide, kako je mladi fantek še igral na trati z njo in kako se je bil že tedaj navzel gorče ljubezni do nje ter jo tudi pozneje iskreno ljubil, ali — v njeno, drugih in lastno svoje nesrečo! . . .

Tako žali spomini so čestokrat obhajali Vekoslava. Niti po dnevu, niti po noči ni se mogel iznebiti strašnih mislij. Zdaj se mu je zdelo, da leži pred njim na tleh — Vida mrtva in vsa krvava. In on sam, on sam je u smrtel, potem ko jej je dal piti omamljivega strupa . . . A zdaj pa stopi predenj rabelj vihtec v roki gorci meč. On beži pred njim, ali neizmerno brežnjno ustvai mu stezo in pot. On se hoče ubraniti maščevalnej roki, a le eden mah in udar, in on se vrzto glavi v neskončni propad, kjer se razleti kakor solnčni prah!

Take sanje so čestokrat mučile Vekoslava. Tedaj pa je vstal in šel na mirovdvor ter molil za nesrečno svojo prijateljico. A nikdo ga ni smel videti, da hodi skrivši na grobje. Zatorej je bil tudi na današnji dan prišel stoprav v mraku na to blagoslovljeno mesto ter molil, spominski venec položivši na grob, za nesrečno žrtev!

Grajščak se je bil tedaj Grozdanke zelo prestrašil, meneč, da ga ona navlašče zalezuje. Ali ko mu deklica pove, da se je nevedoma tako dolgo zamudila, ter ga poprosi, ali sme z njim skupaj iti domu, olajša se mu srce, in on postaja govoren in priljuden.

"Tudi jaz sem tvojo mamicco dobro poznal. Bila je ravno taka, kakoršna si ti, Grozdanka. Dostikrat je prihajala k nam v grad, in tam smo igrali skupaj moji dve sestri, tvoja mamica, tvoj oče in — jaz. Tistega

časa se še vedno z nekim čudnim veseljem spominjam. Zatorej pa obiskujem vsako leto na ta dan tvoje matere grob in molim za njeno dušo eden ali dva očenaša!"

"Ali ste, gospod grajščak, tudi za mojega ateka kak očenaš zmolili?" popraša žalostno deklica: kajti težko se je zdelo vestnej hčerki, ako bi nikdo drug ne molil zanj, kakor ona.

"Za tvojeja — očeta?!" odvrne jecljaje Vekoslav in se globoko zamisli.

"Ali niste molili za mojega ateka? Zakaj pa ne?" popraša zopet dekletce grajščaka.

"Saj še niso tvoj oče umrli, dekcle," odgovori Vekoslav nevede prav za prav, kaj je izustil.

"Moj ata še niso umrli, pravite? Ali je to res? Ali veste vi to? Povejte mi no, kje pa so. Ali še pridejo kdaj domu, da jih vidim, objamem in poljubim?! . . . Tako lepo, sklenenima rokama prosim vas, gospod grajščak, povejte mi, ali je res, da se moj atek živijo in kje? Iskati jih hočem, najti jih moram, grem li tudi na konec sveta!"

Grozdanke je sklenola roki, pokleknila pred grajščaka ter ga solznih očij prosila, naj jej pove, kje so njen oče. Ali grozen in neusmiljen se je doždeval nevednej deklici grajščak Pontoni. Zakaj on jej ni hotel prošnjue uslišati, rekoč, da je prisegel njenej babici Jeri, da ne pove tega nikomur. Stara mati jej bode sama razodela vse, naj jo je tako lepo prosi kakor njega! . . .

Težkega srca je že na isti večer pričakovala mati Jera svojo Grozdancko domu. Sami skrbi in strahu za svojo vnučkinjo ni si vedela sivolasa žena več pomagati, videča, da ni deklice od nikoder a vendar je že bila tema in noč. Ona pošlje tedaj dekle Grozdanke naprofi, naj jo spremlja v nočnej temini ter privede hitro domu! In ravno ko se je bila deklica ločila od grajščaka, pride jej služkinja naproti.

"Ali te ni nič strah, Grozdancka?" nazovori jo službanica.

(Dalje prihodnjije)

POLOM

Drugo jutro — bilo je v soboto — se je Mauricevo stanje nenadoma zboljšalo. Bil je mnogo mirnejši, mrzlica je ponehala, in Jeanu je bilo v veliko veselje, ko je videl Henrijeto, ki se je smehljala in vedno iznova sanjerala o tem, kako bodo vsi trije živeli tesno skupaj v še vedno mogoči sreči, o kateri se ni hotela jasno izraziti. Ali jim bo usoda milostljiva? Vse noči je prečula, ni se ganila iz te sobe, ki jo je njena rahla, tiha skrbnost navdajala kakor z neprestanim božanjem. Tisti dan se je Jean za-

kramljal pri svojih prijateljih z nekakšnim drhtečim zadovoljstvom, ki se mu je sam pri sebi čutil. Čez dan so bile čete zavzele Belleville in Buttes-Chaumont; samo pokopališče Pere-Lachaise, izpremenjeno v utrjeno taborišče, se je še branilo. Jeanu se je zdelo, kakor da je vse pri kraju, trdil je celo, da ne streljajo nikogar več. Pripovedoval je le o četah jettikov, ki jih spravljajo v Versailles. Zjutraj je srečal ob nabrežju takšno trumo, moške v svrščniku in goloroke, ženske vseh starosti, nekatere z razdrapanim obrazom furije, druge v cvetu svoje mladosti, otroke jedva petnajstih let, valbe in upora, ki so ga vojaki gnali po jasnem solncu, Versailleski meščani pa so ga baje sprejemali s palicami in dežniki ter s klici zasramovanja.

V nedeljo je Jeana zagrabila groza. Bilo je poslednji dan zločestega tedna. Tisto jasno in toplo praznično jutro je čutil že izza zmagovitega solčnega vzhoda vejanje poslednjih drgetov krčevitega umiranja. Šele zdaj se je bilo razvedelo ponovno pobijanje talnikov: kako so v sredo v La Roquette ustrelili nadškofa, župnika Madeleinske cerkve in druge poroke, kako so v četrtek streljali dominikance v Arcueilu kakor zajce na begu in kako so v ulici Haxo na dolžino puške ustrelili še sedeminštirideset drugih duhovnikov in orožnikov. Divja strast povračanja je bila

iznova razvneta; čete so trumoma morale poslednje jettike. Vso krasno nedeljo so neprestano pokale puške na dvorišču Lobauske vojašnice, ki je bila polna smrtnega hropenja, krvi in smodnikovega dima. V LaRoquette so nagnali na kup dvestosedemindvajset nesrečnikov, nabranih po slučaju kakor ribe v mreži, ter streljali nanje, dokler niso bili kar raztrgani od krogel. Na Pere-Lachaise, ki so ga štiri dni bombardirali ter ga naposled osvojili grob za grobom, so jih spodili stoinoseminštirideset k zidu, ki je zaplakal velike rdeče solze: troje njih, ki so ranjeni ušli, so zopet ujeli ter pokopali. Koliko poštenih ljudi je prišlo na enega lopova med temi dvanajstimi tisoči nesrečnikov, ki jih je komuna stala življenja! Povelje, da naj se pobijanje ustavi, je bilo res baje prišlo iz Versaillesa, toda morili so vseeno še. Thiers je moral v svoji čisti slavi kot osvoboditelj zasedenih pokrajin ostati legendarni morilec pariški, dočim je bil MacMahon, premaganec froeschweilerski, čigar proklamacija, naznanjajoča zmago, je še pokrivala zidove, zdaj le še zmagalec na Pere-Lachaise.

Pokvarjena moka. — Ravnatelj "Žitnega zavoda" g. Gabriel Erzin, je bil obsojen na petdeset kron denarne kazni ali 5 dni zapora, ker je žitni zavod "prodajal pokvarjeno moko. V moki je bilo mnogo stročnic in celo pepel. Ravnatelj je sodniku prednašal vsemogoče izgovore. Tako je skušal z nekakimi zafizmi izpodbiti eksaktnost kemične analize. Umevno! Če kapitalistu rezultat eksaktne preiskave ne ugaja, pa ugovarja eksaktnosti! Dalje je povsem neoljalno zvrčati krivdo na svoje podrejene organe, zakar ga je funkcionar državnega pravdnštva dobro zavrnil s Knezovo afexo.

PRAVILNA RAZDELITEV PLINA

STEM da predlagamo vspenjajočo lestvico za plinovne cene v Clevelandu hočemo omejeno zalogo plina kolikor mogoče dolgo ohraniti in jo za časa obstoja pravilno deliti. Na ta način se bo omejilo vporabo plina ob hudem mrazu.

Ob mrzlem vremenu prično ljudje rabiti plin tudi za gretje in bo vsak porabil takoj mnogo več plina. Če bo v veljavi vspenjajoča lestvica, se bo vsak rajši poslužil druge okurjave za gretje in s tem je glavni namen vspenjajoče lestvice dosežen.

To je potrebno, da se obdrži za najhujši mraz vsaj dovolj plina za gretje vode in za kuho po Clevelandskih domovih.

Vspenjajoča lestvica cen kjer je določena minimalna cena z najmanjšim dobičkom, s katerim nam je mogoče še nadalje preskrbljevati Clevelandu plin, je praktična in ekonomična rešitev vaše in naše plinovne zadeve. Služila vam bo v protekcijo, ker vam bo hranila plin.

THE EAST OHIO GAS COMPANY.

NAZGANILO
članom dr. "Lunder Adamič".
Članom gori omenjenega društva naznanjam, da sem preselil svoje družbene stvari iz 6033 St. Clair Ave. ker sem prevzel zastopništvo Singer šivalnih strojev in imam svoje prostore sedaj na 6527 ST. CLAIR AVENUE, kjer me vedno dobite od 7 ure zjutraj do 8:30 zvečer. Zato opozarjam člane, da me sedaj dobe na novem naslovu.
LOUIS LEVSTIK, tajnik.

NOVE JUGOSLOVANSKE BANKE.
"Balkanski Ekonomista" prinaša, da so se angleško-madžarski bančni interesi v Bosni združili v novo bosansko banko, ki se nazivlje Jugoslovanska Trgovska Banka, s središčem v Sarajevu. To novo banko su ustanovili bosanski finančniki, ali Britansko-Ogrska Banka je sodelovala pri ustanovitvi, in njeni zastopniki so člani upravnega sveta. Banka ima glavnico od 5.000.000 jugoslovanskih kron in je prevzela podružnice Britansko-Ogrske Banke v Sarajevu, Mostarju in Bački. Nova banka je bila ustanovljena tudi v Dalmaciji pod imenom Dalmatinska Banka, z delniškim kapitalom od 4.000.000 kron, razdeljenim v 8000 delnic od 500 kron nominalne vrednosti.

Calumet, Mich. — Družini rojaka Mike Tomac se je porodil že enajsti novorojenček.

— V nedeljo 1. maja priredi znana slov. godba v Grdinovi dvorani koncert z izredno bogatim programom.

POZOR!
Rojakom v Collinwoodu, Nottinghamu in Euclid, O. naznanjam, da priream razprodajo **EMERSON GRAMOFONSKIH PLOŠČ** katere igrate lahko na vsak gramofon. Cena 7 inč plaščam, na obeh straneh je 25c; 9 inč 45c; 10 inč Paramount, na obeh straneh 50c.
V zalogi imam tudi gramofone po jako zmernih cenah in razne druge predmete, katere potrebujete za v hišo.
Se vam priporočam
JERNEJ LUKANC
756 E. 152nd Str. (101)

KLAVIR NAPRODAJ.
Še malo rabljen klavir se prodaja jako poceni. Zglasite se na 1223 E. 61. St. Cena \$150. (101)

POCENI SE PRODAJO.
4 zemljišča. Tri zemljišča merijo 140x35 eno pa 140x40. Za toot denar se dajo jako nizko. Zglasite se v uradu tega lista za natančne informacije. (101)

MALI OGLASI

OPREMLJENA SOBA.
Opremljena soba se odda enemu fantu; električna razsvetljava. Zglasite se je na 5915 Prosser Ave. (99)

PRODA SE POHIŠTVO
v jako dobrem stanju. Oglasite se pri Joe Sajovic, 1315 E. 49. Str. (99)

POHIŠTVO ZA 4 SOBE.
v dobrem stanju se mora prodati takoj radi odhoda iz mesta. Vprašajte na 6521 Bonna Ave. (100)

ALI VESTE
da dobite sedaj pri meni jako fine in lepe spomladanske sukniče, bele obleke za sv. Obhajilo, 6424 St. Clair Ave. volnene, svilene, in pisaneingham obleke, slavnike, rokavice, nogavice in vso drugo opravro za dedkice, po posebno nizkih cenah.

BENO B. LEUSTIG
Tel. Central 2373 R.
Gramofonske Plošče
zahtevajte novi cenik
Slovenske PLOŠČE preje \$1.00 sedaj 85c
VELIKA ZALOGA UR IN ZLATNINE.
Wm. Sitter
5805 ST. CLAIR AVENUE Cleveland, O.

CUNARD-ANCHOR
Največje, najhitrejše ladje na svetu. S potniki se postona nadvse prijazno. V našem mestu je naš lokalni zastopnik. V Jugoslavijo, Bulgarijo, na Romunsko in Madžarsko. "CALABRIA"
17. MAJA Direktno v DUBROVNIK \$125
TRST \$115
Constanta preko Patras... \$115
Dodatno še \$5.00 volneza davka.
PREKO CHERBOURG: Mauretania ..... 12. maja Aquitania (4567 ton) 24. maja Pannonia ..... 4. junija V Reko, Trst ali Dubrovnik Kabina ..... \$200 Tretji razred ..... \$125 Davek \$5.00.

Pozor rojaki!
Mi prodajamo in kupujemo ter zamenjavamo hiše, farme in lote. Oglasite se pri
Zdešar & Bolden
687 CUT RD.
Stop 126, Euclid, Ohio.

KADAR ŽELITE
prevažati pohištvo, ali kaj sličnega, oglasite se pri rojaku
JOE KOTNIK
1057 E. 61. ST.
Na razpolago imam dva tovorna avtomobila (troka) in pa touring avtomobil za sedem oseb. Telefon: Rosedale 5466 M.
O.S. Prime 245 Bell Randolph 6353-W
JOS. VOVK
1123 ADDISON RD.
Najboljši avtomobil za poroke. Cene nižje kot drugod. Se vam priporočam. (Tor. Čet.)
GROCIERIJA IN MESNICA
Proda se grocериja in mesnica na dobrem prostoru. Cena je zelo nizka ker odhaja lastnik na farme. Več se poizve v uradu t. lista. (x)

KAMDEN KOFFEE
KAMDEN KAVA je najboljša kava, najboljše kvalitete: Prodaja se v kartonskih zavojih po en funt, po vseh najboljših grocerijah.

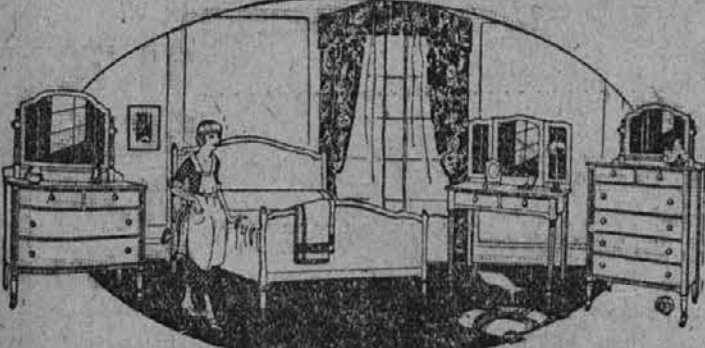
THE KAMDEN CO.
PEČEMO IN POKAMO V CLEVELANDU, O.
Radost in veselje
se naseli po kočah v starem kraju, kadar prejmejo kako sporočilo od domačih iz Amerike. Veselje pa je čim večje kadar prejmejo denarno pomoč od svojcev v Ameriki. AMERICAN UNION BANK pošilja denar v domovino najhitreje, najsigurneje in pošteno. Ako želite poslati denar v domovino BRZOJAVNO, in tudi če samo EN DOLAR, pišite nam takoj za podrobnosti. NALOŽKI vam nosijo po 4% obresti in vaš denar je siguran. Na zahtevo vam takoj izplačamo denar BREZ da bi nas preje obvestili. Prodajalna šifkart. — Javno notarstvo. — Dobivamo potna dovoljenja. Za pojasnila pišite na
AMERICAN UNION BANK
John Nemeth, predsednik
10 East 22nd St. New York, N. Y.

Kam se bi podali
da bi fino poročno obleko zbrali? Pojdimo k **BENO B. LEUSTIGU** na ST. CLAIR AVE., številka 6424. Pri njemu se vedno dobijo najlepše obleke kakor tudi venci, šlajerji in vse drugo kar potrebujemo za Tebe, preljuba moja nevesta.

Frank Zakrajšek
Najmodernejši pogrebni zavod v Clevelandu
POGREBNIK IN EMBALMER
1105 Norwood Rd.
Tel. Princeton 1735-W.
TEL. Rosedale: 4983
Avtomobili za krste, poroke in pogrebe in druge prilike.

LIBERTY BONDI IN VOJNO VARČEVALNE ZNAMKE.
Prodajte sedaj. Mi plačamo v gotovini takoj. Simon, zanesljivi prekupčevalec, soba 216 LennoxBlgg., drugo nadstropje. Vzemite vzpejačo. Vogal deveta cesta in Euclid dave., nad Singer Sewing Machine Co. Otvorite do 6. ure zvečer.
Spomlad je tukaj
in zaloga z vsakovrstnim spomladanskim blagom je sedaj popolna. Časi niso sedaj ravno najboljše, zatoraj sem se odločil za to leto prodajati vse blago z velikim manjšim dobičkom kakor v dobrih ali normalnih časih. Če mora delavec biti zadovoljen z manjšo plačo, sem tudi jaz zadovoljen delati z manjšim dobičkom. Blago, katerega držim v zalogi je samo prve vrste, moderno, trpežno in cene istemu nižje kakor kje drugje.
Za obilen obisk se vam najtopleje priporočam, kjer bodem tudi gledal da Vas točno in pošteno postrežem.
BENO B. LEUSTIG
6424 St. Clair Ave.

RAZPRODAJA POHIŠTVA

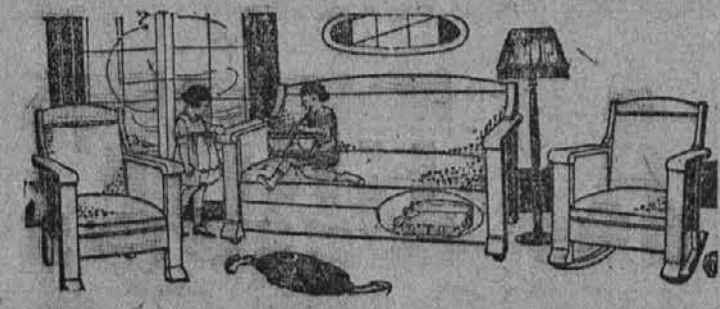
pri
Star Furniture Company
5824 St. Clair Ave.

Za gotov denar ali kredit.

POHIŠTVO ZA JEDILNICO, MIZE, STOLI, POSTELJE, ŽELEZNE, LESENE ALI IZ MEDENINE, DAVENPORTI, PREPROGE, LINOLEJ, ŽIMNICE IN VSE DRUGO, KAR SPADA K HIŠNI OPRAVI SE BO PRODAJALO ZA 30 DO 40 Odstotkov CENEJE, KAKOR DOSEDAJ. — P O S E B N O ! — ZASTONJ! — EN SET FINE POSODE VSAKEMU, KDOR KUPI ZA \$100.00 ALI VEČ.

Odprto do 8. zvečer.

Star Furniture Company
5824 St. Clair Ave.

NEMUDOMA MORAMO DOBITI \$10.000 V GOTOVINI, DA IZPLAČAMO ENEGA NAŠIH TRGOVSKIH SOTRUDNIKOV.

Da dvignemo to svoto, prirejamo

OGROMNO

RAZPRODAJO

Vemo prav dobro, da če hočemo doseči omenjeno svoto moramo znižati cene do skrajnosti in jih tudi bomo znižali tako, da bodo enake tovarniškim cenam. V drugih besedah povedano, bomo dali našo

\$25,000 vredno zalogo moških in ženskih potrebščin in čevljev ljudstvu na razpolago

Tukaj ne moremo navajati vseh cen, skušali vam bomo dati le površno sliko, da si boste lahko predstavljali kaj vse se vam nudi na tej razprodaji.

<p>CANVAS WORK GLOVES, 20c value ..... 8c LEATHER PALM WORK GLOVES 50c value ..... 27c POLICE AND DRESS SUSPENDERS 75c value ..... 29c RED —BLUE —WHITE HANDKERCHIEFS 10c value ..... 5c</p> <p>MEN'S HOSE 35c VALUE 25c VALUE ..... 8c LISLE SOX 50c VALUE ..... 24c Sale price ..... 8c Sale price ..... 24c WORK SOX ..... 13c SILK SOX — \$1.00 ..... 47c 25c value, sale price ..... 13c Sale price ..... 47c</p> <p>LADIES HOSE 25c value ..... 9c Silk Lisle—all colors ..... 27c sale price ..... 9c 75c val. sale price ..... 27c 35c value ..... 13c Silk—all colors ..... 49c Sale price ..... 13c \$1.25 val. s. price ..... 49c</p> <p>CHILDRENS HOSE BLACK — WHITE & BROWN, ALL QUALITIES — VALUES 25c up to 75c, ... 9c UP TO ..... 29c Sale price ..... 9c UP TO ..... 29c</p> <p>LADIES UNDERWEAR VESTS Reg. 25c value ..... 10c VESTS Reg. 35c value ..... 19c UNION SUITS— 65c value, Sale price ..... 39c UNION SUITS— \$1.00 value, Sale price ..... 59c</p> <p>CHILDRENS UNDERWEAR GIRLS VESTS— 25c value, Sale Price ..... 9c BOYS & GIRLS UNION SUITS 65c value, Sale price ..... 37c BOYS & GIRLS UNION SUITS 75c value, Sale price ..... 47c</p>	<p>MEN'S UNDERWEAR. BALBRIGAN SHIRTS AND DRAWERS 75c value, Sale price ..... 37c BALBRIGAN SHIRTS AND DRAWERS \$1.50 value, Sale price ..... 79c RIBBED SHIRTS AND DRAWERS \$1.00 value, Sale price ..... 57c SUMMER UNION SUITS — \$1.00 value, Sale price ..... 49c SUMMER UNION SUITS — \$1.50 value, Sale price ..... 79c ATHLETIC UNION SUITS — \$1.25 value, Sale price ..... 67c ATHLETIC UNION SUITS— \$1.50 val., Sale price ..... 87c</p> <p>WORK SHIRTS AND OVERALLS. BLUE CHAMBRAY SHIRTS— ..... 57c KHAKI WORK SHIRTS — ..... 87c \$1.00 val., Sale price ..... 57c \$1.75 val., Sale price ..... 87c POLKA DOT SHIRTS— ..... 69c OVERALLS — ..... 87c \$1.25 val., Sale price ..... 69c \$1.50 val., Sale price ..... 87c BLACK SATEEN SHIRTS — ..... 79c COMBINATION OVERALLS— ..... \$1.98 \$1.50 val., Sale price ..... 79c \$3.50 val., Sale price ..... \$1.98</p> <p>MEN'S PANTS. MEN'S PANTS—\$3.00 val. ..... \$1.49 Sale Price ..... \$1.49 MEN'S PANTS—\$3.50 val., ... \$1.79 Sale Price ..... \$1.79 MEN'S PANTS—\$4.00 val., ... \$1.98 Sale Price ..... \$1.98 DRESS PANTS—\$7.00 val., ... \$3.48 Sale Price ..... \$3.48</p> <p>MEN'S DRESS SHIRTS. MEN'S DRESS SHIRTS, \$1.75 ..... 98c DRESS SHIRTS—\$6.00 val ..... \$2.49 value, Sale price ..... 98c Sale Price ..... \$2.49 DRESS SHIRTS—\$2.25 val. ..... \$1.29 MEN'S DRESS SHIRT ..... 79c Sale Price ..... \$1.29 \$1.50 val., sale price ..... 79c DRESS SHIRTS—\$3.00 val ..... \$1.59 MEN'S DRESS SHIRTS, \$1.50 ..... 79c Sale Price ..... \$1.59 val., collar attachet ..... 79c</p> <p>MEN'S NECKWEAR AT HALF PRICES.</p>	<p>BOYS BLOUSES 75c value ..... 43c Sale price ..... 43c \$1.00 value ..... 59c Sale price ..... 59c</p> <p>BOYS SUITS AT HALF PRICES \$1.00 value ..... 59c Sale price ..... 59c</p> <p>BOYS CAPS \$1.00 value ..... 59c Sale price ..... 59c \$1.50 value ..... 89c Sale price ..... 89c</p> <p>MEN'S CAPS \$2.50 VALUES ..... 98c Sale price ..... 98c</p> <p>BOYS PANTS \$1.50 VAL ..... 87c Sale price ..... 87c \$2.00 VALUE ..... \$1.19 Sale price ..... \$1.19</p> <p>BOYS COMBINATIONS \$1.50 VALUE ..... 79c Sale price ..... 79c BLUE AND KHAKI</p> <p>BOYS ROMPERS. \$1.00 VALUE ..... 49c Sale Price ..... 49c \$1.25 VALUE ..... 79c Sale Price ..... 79c \$150 VALUE ..... 97c Sale Price ..... 97c</p> <p>MEN'S COLLARS SOFT AND STARCHED ..... 19c Sale price ..... 19c</p> <p>MEN'S GARTERS MEN'S GARTERS 25c value, Sale price ..... 15c</p> <p>TOWELS TURKISH TOWELS ..... 49c \$1.00 val., Sale price ..... 49c TURKISH TOWELS ..... 23c 35c val., Sale price ..... 23c</p> <p>SHOES We can assure you that you can outfit your whole family with shoes and slippers at a saving of 50c ON THE DOLLAR.</p> <p>We handle a complete line of Endicott-Johnson Shoes and each pair is sold with a guarantee.</p>
<p>MEN'S SHOES WORK SHOES— \$3.00 val., Sale price ..... \$1.98 WORK SHOES— \$4.50 val., Sale price ..... \$2.49 DRESS SHOES — \$6.00 val. ..... \$3.39 Brown and Black, Sale price ..... \$3.39 DRESS SHOES—\$7.50 val., ... \$4.39 Brown and Black, Sale price ..... \$4.39 DRESS SHOES—\$4.50 val., ... \$2.79 Brown and Black, Sale price ..... \$2.79 DRESS SHOES—\$10.00 val., ... \$5.98 Brown and Black, Sale price ..... \$5.98</p>	<p>BOYS' SHOES \$2.50 VALUES ..... \$1.79 Sale price ..... \$1.79 \$3.00 VAL ..... \$1.98 Sale price ..... \$1.98 BROWN AND BLACK ..... \$2.39 \$4.00 val. ..... \$2.39 BROWN AND BLACK ..... \$2.98 \$5.00 val. sale price ..... \$2.98</p> <p>LADIES SHOES AND SLIPPERS. \$5.00 VALUE ..... \$2.98 Sale price ..... \$2.98 SLIPPERS, \$5.00 VAL. ..... \$2.79 Sale price ..... \$2.79</p>	<p>CHIDRENS SHOES SHOES AND SLIPPERS \$1.50 val, sale price ..... 98c SHOES AND SLIPPERS ..... \$1.29 \$1.75 val., sale Price ..... \$1.29 SANDALS—\$1.50 val. ..... 89c Sale price ..... 89c</p> <p>GIRLS SHOES AND SLIPPERS \$3.50 VALUE ..... \$1.79 Sale price ..... \$1.79 \$4.00 VALUE ..... \$2.39 Sale price ..... \$2.39 SLIPPERS, \$2.50 VAL. ..... \$1.69 Sale price ..... \$1.69 SLIPPERS, \$2.25 VALUE ..... \$1.39 Sale price ..... \$1.39</p> <p>Boys and Mens Tennis Shoes \$1.50 value for 87c</p>

Zgorajšnje številke so le natisneja zgodba. Ako hočete razprodajo v resnici ceniti, se mora te prepričati na lastne oči.

Otvoritev **v četrtek, 28. aprila** ob 9 uri dopoldne

POZNAMO DANAŠNJE RAZMERE IN ZATO SMO ZNIŽALI CENE TAKO NIZKO, DA JIM JE KOS VSAKA DRUŽINA.

A. BROFMAN
6108 St. Clair ave.

RAZPRODAJO VODIJO
Lenson & Lieber, pospeševalci razprodaj
KI NUDIJO VEDNO NAJVEČJE IZREDNOSTI.
Ne zamudite te razprodaje ker ne boste imeli enake prilike prav kmalu.